

Scharrelaar in Waterleidingduinen

Laatste in Zuid-Kennemerland is van 27 mei 1982!

Op zaterdag 14 juni 2015 maakte ik weer eens een lange wandeling door de Amsterdamse Waterleidingduinen. Het werd een uitje met een heel bijzondere uitkomst.

Ik kom al jaren in dit prachtige gebied, aanvankelijk vooral met mijn gezin. Maar de kinderen worden ouder en de laatste jaren willen ze lang niet altijd meer mee. Aan de ene kant jammer natuurlijk, maar het betekent ook langere wandelingen en dat er serieuzer gevogeld kan worden. Dat leverde het afgelopen jaar al de nodige leuke soorten op voor de AWD, zoals Bladkoninkjes, Ruigpootbuizerd en Grote Pieper. En als je maar genoeg uren maakt, komt er vanzelf wel een keer een leuke klapper. Daar zag het zaterdag 14 juni aanvankelijk helemaal niet naar uit. De vogeltrek leek nu toch echt voorbij. Maar het was toch weer genieten van bijvoorbeeld ineens weer volop zingende Blauwborsten (voor een tweede legsel?), een hoempende Roerdomp ergens in het infiltratiegebied en een mooie waarneming van een adulte Havik met prooi. Rond half één kwam ik op het Groot Zwartevelt, rond deze tijd een goede plek voor jagende Boomvalken. In één van de kleine boompjes op het open veld meende ik er één te zien zitten. Maar toen ik mijn kijker op de vogel richtte, vloog hij op en dacht ik onmiddellijk: 'Oh nee, het is een Scharrelaar'. Nu kom ik veel in Spanje en had dus al heel wat Scharrelaars gezien. En het duurde dan ook een fractie van een seconde, voordat ik mij realiseerde: ik ben niet in Spanje, ik ben in de AWD! Toen pas ging de adrenaline echt stro-

SCHARRELAAR. Foto's: Marten Miske

men. De vogel ging vervolgens vlak boven mijn hoofd doodleuk libellen vangen, allemaal prachtig met de kijker te volgen. Maar de vogel ging steeds hoger vliegen en dreef langzaam maar zeker af richting noord. Ik realiseerde me dat ik gauw wat foto's moest maken, voordat het mogelijk te laat was. Daarvoor had ik wat foto's van libellen gemaakt en in alle stress vergat ik natuurlijk de instellingen van mijn camera te corrigeren. Dus zijn de foto's zwaar onderbelicht,

Twee beelden van de vliegende **SCHARRELAAR**. Foto's: Marc Kolkman

maar dat mocht de pret niet drukken. Na een aantal foto's leek het mij hoog tijd om de waarneming wereldkundig te maken. Aanvankelijk lukte het niet - vanwege slecht bereik - de waarneming middels iObs op Waarneming.nl te krijgen. En de batterij van mijn mobiel was bijna leeg. Dan mijn collega Hans de Nobel maar bellen, die woont per slot van rekening vrijwel bij de ingang van de AWD. Maar dan blijkt ik zijn nummer kwijt te zijn geraakt. Gelukkig kreeg ik mijn vogelvriend uit Oegstgeest, Rein Genuït, te pakken en hij zou de waarneming melden op Dutch Birding alerts. Vervolgens lukte het toch nog de waarneming, met exacte locatie, te uploaden op Waarneming.nl. En toen was mijn batterij echt leeg. Inmiddels was de vogel uit beeld, maar ik had nog goede hoop dat hij of zij nog steeds ergens in de buurt aan het jagen was op de vele libellen. Ik besloot nog te wachten op de eerste vogelaars en ondertussen nog een beetje in de buurt te blijven zoeken. Na een half uur arriveerde de eerste vogelaar, nota bene Hans. In de tussentijd geen teken van de vogel en eerlijk gezegd vreesde ik toen dat de vogel gevlogen was. Hans het verhaal uit de doeken gedaan en hij besloot verder te gaan zoeken. Voor mij was het tijd om richting huis te gaan, het was nog wel even lopen naar ingang 'De Zilk'. Thuis aangekomen uiteraard als eerste op Waarneming.nl gekeken en gelukkig bleek dat de vogel was teruggevonden.

Aanvankelijk min of meer op dezelfde plek als waar ik de vogel in eerste instantie had gevonden. Maar gedurende de rest van de middag en avond verplaatste de vogel zich langzaam naar het zuiden. De vogel maakte het sommige waarnemers niet gemakkelijk en er moest flink gelopen worden. Maar toch is de vogel die dag nog door minimaal 70 mensen gezien, als laatste rond 21:20 uur. De volgende ochtend is er nog gezocht, maar is de vogel niet meer teruggevonden.

Indien geaccepteerd door de CDNA is dit het 69e geregistreerde geval van de Scharrelaar in Nederland. Sinds de Scharrelaar als broedvogel is verdwenen uit landen als Duitsland, Denemarken en Zweden wordt de vogel in Nederland steeds minder vaak gezien. Zo waren er deze eeuw slechts twee geaccepteerde gevallen: een vogel op Texel (15 - 20 september 2005) en twee vogels bij Zuidland (ZH) op 10 juli 2011. De enige andere waarneming van de Scharrelaar in Zuid-Kennemerland dateert van 27 mei 1982 (gemeente Bloemendaal). De meeste vogels werden in Nederland in de maand juni gezien. Wat dat betreft past de vogel van de AWD in dit patroon. En dit laat maar weer zien dat het ook buiten de trektijd mogelijk is een dwaalgast te vinden in een gebied als de Amsterdamse Waterleidingduinen!

■ Marc Kolkman